

GIỚI HẠN CỦA TỰ DO

Thuyết trình tại VUSTA, 53 Nguyễn Du, Hà nội, ngày 08/01/2016

TS. Nguyễn Minh Tuấn

I.

TRIẾT LÝ CỦA “TỰ DO”

1.

Tự do

bị giới hạn bởi “luật”

[...]

2.

**Tự do của một người
bị giới hạn bởi tự do của người khác**

[...]

3.

**“Luật pháp” tự thân nó không phải là tự do,
mà là tiền đề, giới hạn và đảm bảo để có tự do
trong miền chùng mực**

[...]

II.

Vì sao phải giới hạn tự do?

Bằng cách nào?

Đến đâu thì vừa?

Why?

1. Vì sao phải giới hạn tự do?

- Bất cứ cái gì “quá mức” cũng không tốt [...].
- Giới hạn tự do để không xâm phạm quyền lợi người khác, không xâm phạm trật tự chung [...].
- Nhà nước “đóng hai vai”: bảo vệ trật tự công cộng và bảo vệ quyền con người, quyền công dân [...].

2.

Giới hạn như thế nào? Đến đâu thì vừa?

Khoản 2 Điều 14 Hiến pháp 2013:

“Quyền con người, quyền công dân chỉ có thể bị hạn chế theo quy định của luật trong trường hợp cần thiết vì lý do quốc phòng, an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội, đạo đức xã hội, sức khỏe của cộng đồng.”

3.

Luật pháp quốc tế qui định ra sao?

- **Giới hạn quyền (*Limitation of rights*) là vấn đề mới ở Việt Nam, nhưng không mới trên thế giới [...].**
- **Đã được ghi nhận trong UDHR và các Điều ước quốc tế khác [...].**
- **Phân biệt: quyền tuyệt đối và quyền tương đối [...].**

4.

Luật pháp các quốc gia quy định thế nào?

Ví dụ:

- **Hoa Kỳ?** [*Tòa án tối cao liên bang có vai trò bảo hiến...*]
- **Đức?** [*Tòa án hiến pháp liên bang; Nguyên tắc tương xứng...*]
- **Hàn Quốc?** [*Tài phán hiến pháp; phân biệt quyền tuyệt đối, quyền tương đối...*]
- **Trung Quốc?** [*Không có tài phán hiến pháp, không có điều khoản về giới hạn quyền...*]
- **Hồng Kông?** [*Tài phán Hiến pháp từ 1991, tiếp thu nguyên tắc tương xứng...*]
- [...]

CỐT LỖI GIỚI HẠN QUYỀN - Nguyên tắc tương xứng

Công quyền không được sử dụng “các biện pháp vượt quá giới hạn” để đạt mục đích, cho dù là mục đích hợp pháp.

Kiểm tra 3 bước:

- (1) Đo lường tính phù hợp (*suitable*)
- (2) Đo lường sự cần thiết (*necessary*)
- (3) Đo lường với các lợi ích, các quyền khác (*outweigh the interest on a balance*)

Ví dụ? [...]

III. Viễn cảnh ở Việt Nam?

(1).
**Khoản 2 Điều 14 Hiến pháp năm 2013
cần được giải thích [...]**

(2).

**Phân biệt các quyền tuyệt đối
và các quyền tương đối
[...]**

(3).

**Thiết lập các nguyên tắc giới hạn quyền, đặc biệt:
phương pháp phân tích tính cân xứng
[...]**

(4).

**Giới hạn quyền
không được xâm phạm đến
phẩm giá của con người, không được làm mất đi
bản chất của quyền [...]**

(5)

**Tư pháp phải độc lập.
Chuyển dần sang nền “luật học tư pháp”,
thay vì một nền “luật học chính trị”
[...]**

Đón đọc:

Sách chuyên khảo: “Giới hạn chính đảng đối với các quyền con người, quyền công dân trong pháp luật quốc tế và pháp luật Việt Nam”, xuất bản tháng 1/2016

Chủ biên: TS. Nguyễn Minh Tuấn

Các tác giả: PGS.TS. Vũ Công Giao, TS. Mai Văn Thắng, TS. Phạm Duyên Thảo, NCS Đỗ Giang Nam, NCS Bùi Tiến Đạt; SV Đặng Duy Anh, TS. Nguyễn Minh Tuấn

Thank you for your kind attention!